

Finanční arbitř

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město
tel. 257 042 094, ID datové schránky: qr9ab9x,
e-mail: arbitr@finarbitr.cz,
www.finarbitr.cz

Evidenční číslo: FA/12816/2016
Spisová značka (uvádějte vždy v korespondenci): FA/SU/198/2016

Nález

Finanční arbitř příslušný k rozhodování sporů podle § 1 odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“), rozhodl v řízení zahájeném dne 22. 2. 2016 podle § 8 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi na návrh ■ (dále jen „Navrhovatel“), proti společnosti Provident Financial s.r.o., IČO 25621351, se sídlem Olbrachtova 2006/9, 140 00 Praha 4, zapsané v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, spisová značka C 55523 (dále jen „Instituce“), vedeném podle tohoto zákona a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve věci určení, že výše dluhu ze smlouvy o zápůjčce č. ■ ze dne 23. 1. 2014 činila ke dni 2. 9. 2014 částku ve výši 11.281,- Kč, takto:

Návrh se podle § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi zamítá.

O d ů v o d n ě n í :

1. Předmět řízení před finančním arbitrem a zkoumání podmínek řízení

Navrhovatel se v řízení domáhá určení, že výše jeho dluhu ze smlouvy o zápůjčce ke dni 2. 9. 2014 činila celkem 11.281,- Kč.

Finanční arbitř zjistil, že Navrhovatel uzavřel s Institucí dne 23. 1. 2014 smlouvu o zápůjčce č. ■, na základě které se Instituce zavázala za sjednaných podmínek a dohodnutým způsobem poskytnout Navrhovateli úvěr ve výši 18.000,- Kč a Navrhovatel se zavázal Instituci dluh vrátit ve sjednané době 60 týdnů (60 týdenních splátek ve výši 551 Kč, resp. poslední splátka ve výši 540 Kč) a dohodnutým způsobem vrátit a zaplatit za něj poplatek ve výši 15.049,- Kč (dále jen „Smlouva o úvěru“).

Finanční arbitř považuje Navrhovatele za spotřebitele podle § 1 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi, protože nezjistil, že Navrhovatel ve smluvním vztahu s Institucí vystupuje jako fyzická osoba, která jedná v rámci své obchodní nebo jiné podnikatelské činnosti, jak definují spotřebitele hmotněprávní předpisy.

Instituce je obchodní společností, která je držitelem živnostenského oprávnění s předmětem podnikání mj. „Poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru“ s datem vzniku oprávnění dne 1. 1. 2011 na dobu neurčitou, na jehož základě byla při splnění dalších podmínek

v souladu se zákonem č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů, oprávněna v době uzavření smluvního vztahu poskytovat a zprostředkovávat spotřebitelské úvěry. Instituci jako věřitele ze Smlouvy o úvěru tedy finanční arbitr považuje za instituci ve smyslu ustanovení § 3 odst. 1 písm. c) zákona o finančním arbitrovi.

Finanční arbitr je podle ustanovení § 1 odst. 1 písm. c) zákona o finančním arbitrovi příslušný k řešení sporů „*mezi spotřebitelem a věřitelem nebo zprostředkovatelem při nabízení, poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru nebo jiného úvěru, zápůjčky, či obdobné finanční služby*“.

Smlouva o úvěru je smlouvou o spotřebitelském úvěru, ve které se mezi spotřebitelem a věřitelem sjednává zápůjčka, když tento právní vztah není vyloučen z působnosti zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o spotřebitelském úvěru“).

Finanční arbitr konstatuje, že k rozhodování sporu mezi Navrhovatelem a Institucí je příslušný, neboť se jedná o spor mezi věřitelem a spotřebitelem při poskytování spotřebitelského úvěru podle § 1 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 3 odst. 1 písm. c) a odst. 2 zákona o finančním arbitrovi, když k rozhodování tohoto sporu je podle § 7 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, dána pravomoc českého soudu.

4. Tvrzení Navrhovatele

Navrhovatel tvrdí, že chce doplatit úvěr ze Smlouvy o úvěru, ale Instituce po něm požaduje částku v nesprávné výši.

Navrhovatel tvrdí, že po tom, co omylem spálil kartu splátek a Smlouvu o úvěru, obdržel po delším čase od Instituce Duplikát karty splátek, ale částka v něm uvedena nebyla správná a chyběly v něm zápisy o úhradě splátek za předchozí půlrok. Navrhovatel chtěl Duplikát karty splátek vrátit, ale Instituce mu tvrdila, že k úhradě rozporovaných splátek nedošlo. Navrhovatel toto tvrzení Instituce odmítá a argumentuje, že podle Výzvy k úhradě dluhu ke dni 2. 9. 2014 činila dlužná částka 11.281,- Kč, s čímž Navrhovatel souhlasí. Institucí vymáhána částka ve výši 17.689,- Kč proto není podle Navrhovatele pravdivá ani oprávněná.

Navrhovatel odmítá dvakrát hradit jeden dluh, protože Smlouvu o úvěru uzavřel již 23. 1. 2014 a splátky na Duplikátu karty splátek jsou vyznačeny až od července 2014 a navíc není v Duplikátu karty splátek vyznačena ani platba ve výši 3.000,- Kč, kterou uhradil „*rovnou v ten den poskytnutí* (rozuměj uzavření Smlouvy o úvěru) *je pravidlo, že si berou hned splátku.*“

Navrhovatel argumentuje, že výzva k úhradě, kterou Instituce zaslala jeho matce k úhradě dluhu ze smlouvy, kterou matka s Institucí uzavřela, byly až na dlužnou částku totožné, a že matka Navrhovatele má již na rozdíl od Navrhovatele svůj úvěr doplacený, což dokládá zmíněnou kartou splátek a výzvou k úhradě dluhu vztahující se k úvěru jeho matky.

Navrhovatel tvrdí, že zástupci Instituce inkasující hotovostní splátky od Navrhovatele, je chodili vybírat minimálně dvakrát měsíčně. Dokonce i Navrhovatel je osobně vyhledával kvůli úhradě splátek. Navrhovatel tvrdí, že není myslitelné, aby ho „*nechali jen tak půl roku nesplácet*“.

Navrhovatel tvrdí, že nemá důkazy o svých splátkách, ale má za to, že pokud „*u mamky vše funguje tak i u mě.*“

6. Tvrzení Instituce

Instituce potvrzuje, že s Navrhovatelem uzavřela Smlouvu o úvěru.

Instituce tvrdí, že v souladu se Smlouvou o úvěru se jednotlivé splátky nejdříve započítávají na splatný poplatek a poté na splatnou jistinu, když do tohoto poplatku náleží úrok, poplatek za administrativní činnost a poplatek za hotovostní inkaso splátek u hotovostního režimu smlouvy.

Instituce tvrdí, že smluvní vztah mezi stranami sporu pořád trvá, když ke dni 15. 3. 2016 činí výše dluhu Navrhovatele částku 17.689,- Kč.

Instituce tvrdí, že úhrady Navrhovatele uvedené v Duplikátu karty splátek odpovídají skutečným úhradám ze strany Navrhovatele a Přehledu plateb.

Instituce tvrdí, že Navrhovatel uhradil ode dne uzavření Smlouvy o úvěru do dne 15. 7. 2014 celkem částku ve výši 5.700,- Kč, když tato skutečnost je uvedena v prvním řádku Duplikátu karty splátek. Tvrzení Navrhovatele o tom, že splátky za první půlrok splácení úvěru nejsou zohledněny v Duplikátu karty splátek, jsou tak nepravdivá.

Instituce namítá, že Výzvou k úhradě dluhu „*upomínala Navrhovatele, že jeho celkový souhrn neuhrazených splátek, které již byly po splatnosti, činí částku 11.281,- Kč.*“ a nejednalo se tak o vyčíslení celkové zbývající výše dluhu, ale o upomenutí Navrhovatele, že se nachází v prodlení s úhradou splátek v této souhrnné výši.

Instituce argumentuje, že se Navrhovatel ve Smlouvě o úvěru zavázal k úhradě celkové částky ve výši 33.049,- Kč a že ke dni 5. 9. 2014 uhradil Instituci pouze částku 5.800,- Kč. Instituce tvrdí, že se tak Navrhovatel „*nemohl racionálně domnívat, že mu zbývá k doplacení pouze částka ve výši 11.281,-Kč.*“ O aktuální výši zůstatku jeho dluhu byl Navrhovatel pravidelně informován prostřednictvím karty splátek.

Instituce odmítá tvrzení Navrhovatele, že neneviduje jeho platbu ve výši 3.000,- Kč, když tato platba je v Přehledu plateb evidována ke dni 18. 4. 2014.

Instituce popírá, že by vybírala první splátku hned v den poskytnutí zápůjčky, když tato je splatná až v sedmý kalendářní den po dni uzavření smlouvy. Splatnost jednotlivých splátek je jasně sjednána ve Smlouvě o úvěru a klient je o tom informován před uzavřením smlouvy.

7. Pokus o smír

Finanční arbitr v souladu s ustanovením § 1 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi vyzval účastníky řízení ke smírnému vyřešení sporu. Stranám sporu se však smírného řešení sporu dosáhnout nepodařilo, když Instituce smírné řešení sporu odmítla.

8. Právní posouzení

Finanční arbitr podle ustanovení § 12 odst. 1 a 3 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu se zákonem o finančním arbitrovi a zvláštními právními předpisy. Finanční arbitr při svém rozhodování vychází ze skutkového stavu věci a volně hodnotí shromážděné podklady.

Navrhovatel se v řízení domáhá určení, že výše dluhu ze Smlouvy o úvěru činila ke dni 2. 9. 2014 částku 11.281,- Kč.

Finanční arbitr bere ze shromážděných podkladů za prokázané, že strany sporu uzavřely Smlouvu o úvěru.

Podle § 9 odst. 2 občanského zákoníku platí, že „*soukromá práva a povinnosti osobní a majetkové povahy se řídí občanským zákoníkem v tom rozsahu, v jakém je neupravují jiné právní předpisy*“, proto má úprava zákona o spotřebitelském úvěru přednost před obecnou úpravou občanského zákoníku a tam, kde zákon o spotřebitelském úvěru právní úpravu neobsahuje, řídí se právní vztah mezi stranami sporu ze Smlouvy o úvěru občanským zákoníkem.

8.1. Obsah Smlouvy o úvěru

Finanční arbitr zjistil, že smluvní strany si ve Smlouvě o úvěru sjednaly že „*Provident touto Smlouvou poskytuje zápůjčku (celkovou výši spotřebitelského úvěru) v částce 18000,- Kč.*“ Navrhovatel jako „*Zákazník se zavazuje zaplatit Providentu za tuto zápůjčku poplatek (dále též jen „Poplatek“)* v částce 15049,-Kč.“

Strany si dále sjednaly, že „*[p]oplatek je vypočten jako součet následujících kalkulačních položek: a) úrok 2299,-Kč, b) administrativní činnost 3421,- Kč, c) hotovostní režim splátek (byl-li zvolen zákazníkem) 9329,-Kč.*“

Dohromady tak „*[c]elková dlužná částka, kterou je zákazník na základě této Smlouvy povinen zaplatit Providentu (jistina zápůjčky + Poplatek, dále též jen „celková dlužná částka“), činí 33049,-Kč.*“ Přičemž „*[c]elková částka splatná zákazníkem, představovaná celkovou dlužnou částkou sníženou o částku za hotovostní režim splátek, byl-li zvolen zákazníkem, činí 23720,-Kč.*“

V úvodní části Smlouvy o úvěru pod identifikačními údaji stran se nachází oddíl Smlouvy o úvěru, ve kterém si strany smlouvy sjednaly, že Navrhovatel „*[j]e srozuměn s tím, že hotovostní režim splátek představuje volitelnou složku zápůjčky. Zákazník si zvolil hotovostní režim splátek.*“ Za tím následuje zaškrtnuté políčko před slovem ANO, a prázdné políčko před slovem NE, z čehož vyplývá, že Navrhovatel si zvolil hotovostní režim splátek. Na závěr jsou připojeny datum 23. 1. 2014 a vlastnoruční podpis Navrhovatele.

V následující části Smlouvy, po údajích o poskytnutém úvěru, se nacházejí dva samostatné odstavce týkající se způsobu hrazení úvěru ze strany Navrhovatele. Jeden odstavec pro případ sjednání hotovostního režimu splátek, a jeden pro případ tzv. bezhotovostního režimu. V případě Smlouvy o úvěru finanční arbitr zjistil, že je odstavec pojednávající o bezhotovostním režimu splátek ponechán prázdný, resp. jsou jednotlivá políčka určená k doplnění údajů proškrtaná, a odstavec týkající se hotovostního režimu obsahuje vyplněné následující údaje.

Navrhovatel se zavázal, že uhradí Instituci „*celkovou dlužnou částku (jak je definovaná výše) v hotovosti, a to vždy do rukou osoby uvedené v čl. 17 Smluvních podmínek v 60 splátkách následovně. Výše každé splátky od první do předposlední činí 551,-Kč, když první splátku je povinen zákazník zaplatit 7. kalendářní den od data uzavření Smlouvy a každou následující splátku až do předposlední vždy nejpozději do konce dalšího následujícího týdenního (sedmidenního) období. Poslední splátka činí 540,- Kč a je splatná nejpozději do konce dalšího následujícího týdenního (sedmidenního) období.*“

Jelikož si Navrhovatel zvolil hotovostní inkaso splátek, celková částka, kterou je podle Smlouvy o úvěru Navrhovatel povinen vrátit Instituci, činí 33.049,- Kč, včetně poplatku za hotovostní režim splátek.

8.2. *Výše dlužné částky ze Smlouvy o úvěru*

Navrhovatel svá tvrzení ohledně výše dluhu ke dni 2. 9. 2014 dokládá Výzvou k úhradě dluhu, ve které Instituce Navrhovateli sděluje, že „na základě Smlouvy o zápůjčce uzavřené s naší společností dlužíte Provident Financial s.r.o. ke dni 2. 9. 2014 částku ve výši 11 281 Kč. Váš dluh je přitom značnou dobu po splatnosti a naše společnost nemůže takové prodlení nadále tolerovat.“

Splatnost první splátky ze Smlouvy o úvěry si Navrhovatel a Instituce sjednali na „7. kalendářní den od data uzavření Smlouvy“, tj. 30. 1. 2014. Splatnost každé další splátky si pak strany ujednaly „vždy nejpozději do konce dalšího následujícího týdenního (sedmidenního) období.“ To znamená, že druhá splátka byla splatná nejpozději 7 dní po splátce první, tj. 6. 2. 2014, třetí splátka byla splatná nejpozději 7 den po druhé atd.

Ustanovení § 1968 věta první občanského zákoníku stanoví, že „[d]lužník, který svůj dluh řádně a včas neplní, je v prodlení.“

Podstatou splácení dluhu ve splátkách je, že dluh není splatný celý najednou, ale jeho splatnost nastává postupně, po jednotlivých dílčích splátkách. Dlužník je tak povinen hradit pouze tu splátku, která je již splatná, a další splátku musí hradit až tehdy, když se stane splatnou i tato. Do prodlení se tak dlužník dostává, pokud neuhradí splátky, které již uhrazené být měly, tj. ty, které se již staly splatné. Dlužník se však nedostane do prodlení se splátkami, jejichž splatnost ještě nenastala. Neznamená to, že tyto splátky nemusí dlužník hradit vůbec, ale že je bude hradit postupně tak, jak se stanou splatnými.

Ke dni 2. 9. 2014 bylo po splatnosti 31 z 60 dojednaných splátek, to znamená, že Navrhovatel měl mít ke dni 2. 9. 2014 uhrazeno 17.081,- Kč (31 splátek x 551,- Kč) z celkové částky 33.049,- Kč.

Z Přehledu plateb vyplývá, že Navrhovatel ke dni 2. 9. 2014 uhradil pouze částku ve výši 5.800,- Kč, a to jako součet splátky za první týden ve výši 2.000,- Kč, splátky za sedmý týden ve výši 600,- Kč, splátky za dvanáctý týden ve výši 3.000,- Kč, splátky za dvacátý týden ve výši 100,- Kč a splátky za šestadvacátý týden ve výši 100,- Kč.

Ke dni 2. 9. 2014 byl tak Navrhovatel v prodlení s částkou 11.281,- Kč, jako rozdílem mezi částkou 17.081,- Kč, která již měla být do té doby uhrazena a částkou 5.800,- Kč, kterou skutečně Navrhovatel Instituci uhradil.

Z Výzvy k úhradě pak finanční arbitr zjistil, že právě na toto prodlení s úhradou částky 11.281,- Kč Instituce Navrhovatele upozorňovala, když mu sdělila, že ke dni 2. 9. 2014 je částka ve výši 11.281,- Kč po splatnosti.

Částka ve výši 11.281,- Kč tedy nepředstavovala celkový dluh Navrhovatele ze Smlouvy o úvěru, jednalo se pouze o tu část dluhu, kterou už Navrhovatel měl mít ve 31. týdnu splácení uhrazenou. Zbývající nesplacená výše dluhu Navrhovatele ke dni 2. 9. 2014 pak činila 15.968,- Kč, tj. součet budoucích 29 splátek splatných postupně každý týden, počínaje 32. týdnem a 60. týdnem konče.

Přehled plateb i finančním arbitrem provedené výpočty tak potvrzují obsah Výzvy k úhradě, ve které Instituce informovala Navrhovatele pouze o částce, se kterou byl Navrhovatel k dotčenému dni v prodlení, a nikoliv o celkové výši dluhu ze Smlouvy o úvěru, jak tvrdí Navrhovatel.

Pokud by se tvrzení Navrhovatele, že ke dni 2. 9. 2014 řádně hradil všechny sjednané splátky, zakládalo na pravdě, musel by Navrhovatel ke dni 2. 9. 2014 uhradit dohromady částku 17.081,- Kč v 31 splátkách po 551,- Kč. K úhradě celkového dluhu Navrhovatele ze Smlouvy o úvěru ve výši 33.049,-Kč by mu tak zbývalo ještě 15.968,- Kč, a nikoliv pouze 11.281,- Kč, jak tvrdí Navrhovatel. Tvrzení Navrhovatele by znamenalo, že Navrhovatel uhradil Instituci splátek víc, nebo ve vyšších částkách, než si strany sjednaly ve Smlouvě o úvěru.

Navrhovatel neprokázal svá tvrzení, že splátky hradil řádně a včas, když nepředložil žádný doklad potvrzující jejich úhradu, ani netvrdil, že by hradil dokonce vyšší než sjednané splátky.

Finanční arbitr proto nemůže než uzavřít, že Navrhovatel hradil splátky pouze v tom rozsahu, jak dokládá Instituce v Přehledu plateb.

Pokud jde o tvrzení Navrhovatele, že Instituce nezohlednila jeho platby před ztrátou a vystavením Duplikátu karty splátek, finanční arbitr z Duplikátu karty splátek předloženého Navrhovatelem zjistil, že ode dne uzavření Smlouvy o úvěru do dne 15. 7. 2014 uhradil Navrhovatel částku 5.700,- Kč, přičemž tato informace odpovídá záznamům v Přehledu plateb. Navrhovatel neprokázal úhradu žádných dalších splátek nad rámec úhrad zaznamenaných v Přehledu plateb a v Duplikátu karty splátek, proto finanční arbitr nemá jeho tvrzení za prokázaná.

K tvrzení Navrhovatele, že Instituce má pravidlo, že hned při podpisu Smlouvy o úvěru si bere první splátku, kterou měl Navrhovatel uhradit ve výši 3.000,- Kč, finanční arbitr nezjistil, že by ze Smlouvy o úvěru nebo ze Smluvních podmínek Smlouvy o zápůjčce, rovněž obsažených ve smluvním formuláři, taková povinnost Navrhovatele vyplývala. První splátku byl Navrhovatel povinen uhradit až 7 dní od uzavření Smlouvy o úvěru, a to ve výši 550,- Kč, nikoliv ve výši 3.000,-Kč.

Z Potvrzení o úhradě předloženého Navrhovatelem finanční arbitr současně zjistil, že splátku ve výši 3.000,-Kč Navrhovatel uhradil dne 18. 4. bez uvedení roku. Z Přehledu plateb předloženého Institucí finanční arbitr zjistil, že se pravděpodobně jedná o datum 18. 4. 2014 a nikoliv tedy o den uzavření smlouvy 23. 1. 2014. Protože Navrhovatel v řízení netvrdí, že by částku ve výši 3.000,- Kč uhradil Instituci víckrát, jedná se velmi pravděpodobně o jedinou platbu provedenou dne 18. 4. 2014.

Tvrzení Navrhovatele, že jeho matka také obdržela výzvu k úhradě jako Navrhovatel, a její dluh je již uhrazen, považuje finanční arbitr za bezvýznamné k předmětu sporu, když se jedná o zcela jiný úvěrový vztah, s jiným začátkem čerpání a splácením úvěru v odlišné výši.

Pokud jde o tvrzení Navrhovatele, že není možné, aby v případě hotovostního inkasa splátek mohl „*jen tak půl roku nesplácet*“, finanční arbitr z Duplikátu karty splátek zjistil, že i po dni 15. 7. 2014, kdy byl Navrhovateli vystaven tento duplikát, Navrhovatel nehradil své závazky řádně a včas, což Navrhovatel ani sám nijak nerozporuje. Navrhovatel tedy neuhradil některé sjednané týdenní splátky vůbec, nebo je uhradil v částce nižší než je sjednaných 551,- Kč. Z toho finanční arbitr dovozuje, že Instituce tedy Navrhovateli nepochybně umožnila splácet méně, než si smluvní strany sjednaly ve Smlouvě o úvěru. Tvrzení Navrhovatele proto neobstojí.

9. K výrokům nálezů

Na základě všech shromážděných podkladů finanční arbitr uzavírá, že celkový dluh Navrhovatele ze Smlouvy o úvěru ke dni 2. 9. 2014 nečinil 11.281,- Kč, ale 27.249,- Kč (tj. splatných 11.281,- Kč + součet budoucích splátek v celkové výši 15.968,- Kč), když z podkladů shromážděných v řízení vyplynulo, že do dne 2. 9. 2014 uhradil Navrhovatel Instituci pouze 5.800,-Kč.

Jak dále vyplývá z Přehledu plateb i z Duplikátu karty splátek, ke dni podání návrhu se postupným splácením úvěru dluh Navrhovatele snížil na 17.689,-Kč. Navrhovatel je povinen Instituci na základě Smlouvy o úvěru tuto částku doplatit, když v řízení nepředložil žádné podklady, které by prokázaly, že splátky ze Smlouvy o úvěru hradil řádně a včas, a že se jeho dluh snížil až na tvrzených 1.971,- Kč.

Na základě všech výše uvedených skutečností rozhodl finanční arbitr o zamítnutí návrhu Navrhovatele tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto nálezů.

P o u č e n í :

Účastník řízení může proti tomuto nálezů podle § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi podat do 15 dnů od jeho doručení tomuto účastníkú řízení písemně odůvodněné námítky k finančnímu arbitrovi, přičemž platí, že včas podané námítky mají odkladný účinek.

V Praze dne 29. 6. 2016

otisk úředního razítka

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitr